

گردش ۶ هزار میلیارد تومان پولی که روزانه «خلق» می‌شود، در دست چه کسانی است؟

سیاسی‌کاری در اعطای وام به اقلیتی بهره‌مند

رامین موق

مسئله خلق پول و نقدینگی از بحران‌ها و چالش‌هایی است که دولت سیزدهم در اقتصاد ایران بیش از پیش به‌وجود آورد و وضعیت اقتصاد را بحرانی‌تر کرد؛ اما نتیجه این سیاست در معیشت مردم و درآمد طبقات مختلف چگونه نمود پدید می‌آید؟

عضو کمیسیون برنامه و بودجه در خصوص وضعیت اقتصادی گفته است: این وضعیت اقتصادی بدو عبارت است از عدم ثبات اقتصادی و تورمی که غیرقابل انکار است.

حسینعلی حاجی دلپایانی افزود: روزانه ۶ هزار میلیارد تومان خلق پول می‌شود و از این ۶ همت ۷۰ درصد آن به جیب ۰.۸ درصد از جامعه می‌رود و ۳۰ درصد مابقی آن برای ۹۹.۲ درصد جامعه است. این شرایط باعث می‌شود که همه احساس کنیم که بخشی از دارایی‌مان را از دست دادیم.

وی ادامه داد: در حوزه انتخاباتی شهرستان شاهین شهر و میمه هر روز مردم ۳۶ میلیارد تومان ضرر می‌کنند، یعنی از دارایی‌شان کسر می‌شود یعنی از خریدشان کاسته می‌شود. به همین دلیل است که ثبات اقتصادی نداریم، به همین دلیل است که مردم در تأمین معیشتشان مشکل دارند. متأسفانه یکی از خاستگاه‌های این

استاد یار دانشگاه علامه طباطبایی در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی» تصریح کرد: عمده خلق پول از طریق وام‌های بانکی صورت می‌گیرد و نقدینگی و چاپ پول سهم ناچیزی در این میان دارند. به همین دلیل است که اقلیتی عمده این پول خلق شده را تصاحب می‌کنند چون دسترسی دهک‌های بالاتر برای دریافت وام راحتتر است و عمده پول خلق شده دست این دهک‌هاست

گزارش

مروری بر اجرای طرح نهضت ملی مسکن؛

دستاوردهای دولت در تحویل واحدهای مسکونی تقریباً هیچ است

به گزارش ایلنا، پس از گذشت قاسمی، اجرای قول رئیسی به مردم بر دوش مهراد بذری افتاد؛ و رود بذری پاش به این وزارتخانه با حاشیه‌هایی همراه بود گفته می‌شود که دلیل همین وعده سنگین ساخت ۴ میلیون مسکن

ابراهیم رئیسی فعالیت‌های تبلیغاتی خود را در بهار انتخابات، با وعده ساخت هر سال یک میلیون مسکن برای جوانان، خانه‌اولی، دهک‌های کم درآمد شروع کرد اما بهار که تمام شد، در پاییز این وعده‌ها هم رنگ باختند و زرد شدند بطوری که در اولین عقب‌نشینی مرحوم «رستم قاسمی» وزیر سابق راه و شهرسازی در پاییز ۱۴۰۰ اعلام کرد که ساخت یک میلیون مسکن در سال معنی ندارد و نمی‌شود که سال اول یک میلیون ساخته شود و دو سال دوم یک میلیون دیگر ساخته شود. می‌دانید که ساخت مسکن در کشور معمولاً یکسال و نیم طول می‌کشد. برنامه وزارت راه و شهرسازی اجرای طرح نهضت ملی مسکن در دو بخش دو میلیونی است تا بتوان در پایان دولت سیزدهم، وعده دولت را در خصوص مسکن به مرحله عمل رساند.

گفت و گو

رئیس اتحادیه شرکت‌های مسافربری اعلام کرد:

افزایش مهاجرت رانندگان در پی قدرت خرید پایین آنها

رئیس اتحادیه شرکت‌های مسافربری اظهار داشت: امروز با افرادی تحصیل کرده و حتی خلبان مواجه هستیم که به دنبال دریافت گواهینامه رانندگی پایه یک هستند تا بتوانند مهاجرت کنند.

احمد رضا عماری در گفت‌وگو با ایلنا تأکید کرد: در حال حاضر برخی از کشورها به رانندگان در بخش حمل و نقل باری هم اقامت و هم حقوق چند هزار دلار پرداخت می‌کنند و ما امروز با افرادی تحصیل کرده و حتی خلبان مواجه هستیم که به دنبال دریافت گواهینامه رانندگی پایه یک هستند تا بتوانند از این طریق به آن کشور مهاجرت کنند. آن کسی که گواهینامه پایه یک داشته باشد می‌تواند راننده اتوبوس و کامیون باشد و فرصت مهاجرت دارد.

او با اشاره به واردات ۵ هزار اتوبوس و بایان اینکه دولت برای نوسازی و توسعه

رئیس جمهوری تمایلی به حضور در وزارتخانه ندارد. اما بذری پاش از مدیران جوان دولت سیزدهم و مدیر جوانتر در دولت احمدی‌نژاد، در همان جلسه رای اعتماد آب پاکی را بر دست منتقدان نحوه اجرایی پروژه نهضت ملی مسکن ریخت و گفت: «۴ میلیون مسکن ضرب در ۱۰۰ متر مربع می‌شود ۴۰۰ میلیون متر مربع و اگر میانگین متری ۷ میلیون تومان محاسبه شود عددی معادل ۲ هزار و ۸۰۰ همت می‌شود و این در حالی است که بودجه سال جاری حدود یک هزار و ۵۰۰ همت است. بنابراین باید پاسخ دهیم مشکل کجاست و وزارت راه چه کاری برای تأمین مالی دو هزار و ۸۰۰ همت باید انجام دهد. حتماً نمایندگان در جریان تصویب قانون جهش تولید مسکن مقروضات را بررسی کردند.»

پس از جلب رای اعتماد، بذری پاش کمتر در دید خبرنگاران

دارند. به همین دلیل است که اقلیتی عمده این پول خلق شده را تصاحب می‌کنند چون دسترسی دهک‌های بالاتر برای دریافت وام راحتتر است و عمده پول خلق شده دست این دهک‌هاست.

علی مزبکی در خصوص علت افزایش خلق پول تأکید کرد: در حقیقت خلق پول زیاد دست سیاستگذاران داخلی نیست چون تا حد زیادی به این بستگی دارد که تا چه حد به منابع دسترسی دارند. قیمت دلار از طریق کانال‌هایی اثر خود را بر هزینه‌های می‌گذارد و سیاستگذاران عمدتاً دیگر به منابع ارزی دسترسی ندارند. او عمده دلایل خلق پول را سیاسی دانست.

دولت از شرایط جدید وام می‌گوید

سخنگوی دولت سیزدهم ۱۲ شهریور اظهار کرد: خیلی از بانک‌های ما زیان‌ده هستند، خلق نقدینگی و هدایت به سمت بخش مولد ندارد. دولت برای همه اینها برنامه دارد. بیشتر بانک‌های دولتی ما زیان‌ده بودند اما با جلوگیری از ریختن و پاش‌های بزرگ دولت به بانک‌ها را تسویه کردیم. همچنین بانک مرکزی برای ناترازی بانک‌ها که موجب خلق پول می‌شد برنامه‌ریزی کرد. علی‌بهداری جهرمی در برنامه بدون توقف شبکه سه سیما شرایط دریافت وام‌های خرید زیر ۱۰۰ میلیون تومان را اعلام کرد و گفت اگر برای چنین وام‌هایی بانک‌ها ضامن خواستند مشکل را به معاونت بانک مرکزی گزارش دهید. اگر وام‌قانوناً به شما تعلق می‌گیرد و در نحوه پرداخت سخت‌گیری می‌کنند حتماً باید به بانک مرکزی گزارش کنید.

این شرایط جدید وام به نظر می‌رسد عمدتاً به سود طبقات دهک پایین و متوسط باشد اما وضعیت وام‌ها در اقتصاد ایران به شکل دیگری است. عمده وام‌های بانکی متعلق به عده‌ای است که به اندازه این طبقات نیاز ندارند اما به آنها اعطای می‌شود. این در حالی است که بانک‌ها برای دریافت قسط از مشتریان معمولی ریزبیزی دارند اما وضعیت پرداخت وام ابریده‌کاران بانکی در اقتصاد برای همه مشخص است.

نتیجه خلق پول و نقدینگی و افزایش پایه پولی هم برای اقتصاددانان از روز روشن تر است. تمام این اوضاع به توری منجر می‌شود که آن اقلیت بهره‌مند به مدد دریافت سهم عمده خود از این نقدینگی در آن ضرر نمی‌کند و شاید حتی غنی‌تر شود؛ اما برای طبقاتی که به ۳۰ درصد منابع دسترسی دارند به معنای کاهش قدرت خرید و نابودی پول و معیشت و اقتصاد آنهاست. در ارزیابی این سیاست‌ها باید پرسید آیا دولتی که ادعای حمایت از محرومان را دارد و رئیس آن خود را اسید محرومان نامیده است به نفع محرومان و عموم مردم عمل می‌کند یا سعی در پر کردن جیب اقلیتی محدود به اندازه ۰.۸ درصد دارد؟

عمده خلق پول از طریق وام صورت می‌گیرد

استاد یار دانشگاه علامه طباطبایی در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی» تصریح کرد: عمده خلق پول از طریق وام‌های بانکی صورت می‌گیرد و نقدینگی و چاپ پول سهم ناچیزی در این میان

قرار گرفت تا پاسخگوی انتقادات در باره روند اجرای نهضت ملی مسکن باشد به طوری که حتی یکی از برنامه‌های خبری صدا و سیما هم به این موضوع انتقاد داشت که پس از آن، وزیر جوان برای اولین بار و البته آخرین بار - تا لحظه تنظیم این گزارش - در حیاط دولت در جمع خبرنگاران حضور پیدا کرد.

اما زمان تحقق وعده مرحوم قاسمی که رسید و دولت طبق توافق شورای عالی مسکن باید دو میلیون مسکن را به متقاضیان تحویل می‌داد، از دو میلیون واحد تنها ۱۵۰ واحد مسکونی را در هفته دولت تحویل داد یعنی چیزی نزدیک به هیچ.

البته پیش از آن رئیس جمهوری زمینه‌ها را برای وعده‌ی را آماده کرده بود و از دیربهدشت ماه در سفر به خوزستان اعلام کرد: «برخی در سخنان خود می‌گویند شما قول داده‌اید سالی یک میلیون واحد مسکن بسازید. من در پاسخ عرض می‌کنم سالی یک میلیون مسکن نیاز کشور است؛ آنهایی هم که سال‌های قبل نیز مسکن نساخته‌اند باید پاسخگو باشند. حداکثر سالی ۲۵۰ هزار واحد شهری و روستایی ساخته شده است.»

نرخ دلار در کشور چقدر است. هنوز هم اتوبوسی وارد نشده و اساساً نمی‌دانیم چه زمانی قرار است این ۵ هزار دستگاه اتوبوس وارد شوند.

خبر اقتصادی

مشاور وزیر جهاد کشاورزی اعلام کرد:

حذف ارز ۲۸۵۰۰ تومانی محصولات دامپزشکی

مشاور وزیر جهاد کشاورزی در نامه‌ای خطاب به سرپرست معاونت توسعه بازرگانی این وزارتخانه از حذف

ارز ۲۸۵۰۰ تومانی محصولات دامپزشکی خبر داد.

به گزارش انتخاب، شاهرخ رمضان نژاد در این نامه به تاریخ ۵ شهریور ۱۴۰۲ اعلام کرده است: پیرو جلسه مورخ ۲۷ مرداد ۱۴۰۲ که با حضور نمایندگان معاونت امور تولیدات دامی، سازمان دامپزشکی کشور، سندیکای تولیدکنندگان و صادرکنندگان دامپزشکی و انجمن صنفی تولیدکنندگان مکمل و کنساتره دام، طیور و آبزیان برگزار شد، با توجه به درخواست انجمن‌های تولیدی مذکور مقرر شد، کلیه اقلام دامپزشکی (دارو، واکسن، افزودنی‌ها مواد اولیه دارویی دامپزشکی، مکمل، کنساتره و...) به تالار دوم ارزی منتقل شود.

دستوروز بر اقتصاد: صادرات غیر نفتی

مشمول مالیات ۲ درصدی شوند

وزیر اقتصاد خواستار اخذ مالیات علی‌الحساب دو درصدی از صادرات مواد و محصولات معدنی، صنایع معدنی فلزی و

غیر فلزی، محصولات نفتی، گازی و پتروشیمی شده. گزارش ایسنا احسان خاندوزی در مکاتباتی با رئیس کل گمرک خواستار وصول مالیات علی‌الحساب دو درصدی از صادرات غیر نفتی موضوع بند ۶ تبصره ۶ قانون بودجه ۱۴۰۲ شد.

این مالیات همزمان با عوارض موضوع بند یاد شده به میزان دو درصد ارزش کالای صادراتی وصول خواهد شد. میزان قطعی این عوارض دو دستورالعملی که توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت با همکاری وزارت نفت و معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست جمهوری ظرف دو ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد تعیین خواهد شد.

برکناری جنجالی رئیس کل بیمه مرکزی پس از افشای اطلاعات مردم

پس از هک اطلاعات مشتریان ۱۶ شرکت بیمه ای و فروش ۱۱۵ میلیون رکورد اطلاعات سجلی و هویتی مردم، بهزاد پور، رئیس کل بیمه مرکزی از سمت خود برکنار شد.

به گزارش اقتصاد ۱۰۰، علی‌استاد هاشمی که پیش از این معاون نظارت بیمه مرکزی بوده پیشنهاد وزیر اقتصاد و برای هیات وزیران جانشین وی شده است.

علاوه بر سستی نهاد ناظر بیمه کشور در عدم نشت اطلاعات هویتی بیمه‌گذاران، تخلفات سابق بهزاد پور در دوره مدیریت ترش‌شاف پروژه در شرکت سرمایه‌گذاری بیمه در کنار عدم نظارت و کفایت لازم برای مدیریت بیمه‌اربعین، بالتعداد قرار دادهای پرشائبه از جمله مواردی است که وظیفه وزارت اقتصاد برای نظارت بر عملکرد رئیس کل جدید بیمه مرکزی را سنگین‌تر می‌کند.

نرخ رسمی تورم در ترکیه به ۵۸ درصد رسید

نرخ رسمی تورم برای دومین ماه متوالی در ترکیه افزایش یافت و به ۵۸ درصد رسید. این افزایش نرخ تورم پس از

افزایش قابل ملاحظه مالیات و افت شدید ارزش لیر ترکیه رخ داده است. پول ملی ترکیه در تقریباً چهار ماه گذشته یک چهارم ارزش خود را از دست داده است.

این افزایش باعث تشدید فشار به بانک مرکزی ترکیه برای افزایش نرخ سود بانکی می‌شود، اقدامی که رجب طیب اردوغان مخالفت علنی خود را با آن اعلام کرده است. این رویکرد رئیس‌جمهور ترکیه با انتقادهای زیادی روبرو بوده و برخی ناظران، خود آن را عامل بحران اقتصادی ترکیه می‌کنند. سال گذشته میلادی پس از اینکه آقای اردوغان دستور به کاهش نرخ بهره داد، تورم تا ۸۵ درصد افزایش یافت.

نرخ تورم سالانه در ترکیه تابستان دو سال پیش (ژوئن ۲۰۲۱) حدود ۵/۱۷ درصد بود اما پس از آنکه بانک مرکزی چند بار متوالی نرخ سود بانکی را کاهش داد تورم سریع‌تر صعودی پیدا کرد و ارزش پول ملی بشدت سقوط کرد.